

Beslut om Riktlinjer för omföring av över- och underskott inom uppdragsutbildning

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att "Riktlinjer för omföring av över- och underskott inom uppdragsutbildning" ska träda i kraft den 14 december 2020 (se bilaga).

Beslutet ska börja tillämpas direkt efter ikraftträdandet och gäller tillsvidare, så länge den nuvarande organisationen för uppdragsutbildning finns kvar. Beslutet ska föras till LiU:s regelsamling.

Skäl till beslut

Beslut om riktlinjer för omföring av över- och underskott inom uppdragsutbildning syftar till en enhetlig hantering, som leder till höjd redovisningskvalitet och samtidigt stödjer och möjliggör genomförandet av den strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning vid LiU som beslutades år 2017 (LiU-2017-02278).

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats vid rektors beslutsmöte i närvaro av chefjuristen Christina Helmér, studeranderepresentanten August Goldhahn och rektors sekreterare Maria Fält, efter föredragning av redovisningschefen Andreas Sundberg, som deltar digitalt.

I beredningen av beslutet har även planerings- och ekonomidirektören Agneta Frode Blomberg, kontrollern Agneta Söderholm, kontrollern Lena Törnborg, ekonomen Lena Hedrén och enhetschefen för uppdragsutbildningsenheten, Sabrina Thelander, deltagit. Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Jan-Ingvar Jönsson

Maria Fält på uppdrag av Andreas Sundberg

Sändlista:

Universitetsledningen

Dekanerna

Prefekterna

Filosofiska fakultetens kansli

Kansliet för utbildningsvetenskap

Medicinska fakultetens kansli

Tekniska fakultetens kansli

Universitetsdirektörens ledningsgrupp

Överbibliotekarien

Chefen för LiU uppdragsutbildning (Thelander)

Planerings- och ekonomiavdelningen (Sundberg)

Internrevisionen

De lokala fackliga organisationerna

LiU-Nytt

Redaktionen för regelsamlingen

Riktlinjer för omföring av över- och underskott inom uppdragsutbildning

1 Bakgrund

1.1 Bestämmelser av relevans för riktlinjerna

Principer för redovisning vid LiU

Intäkter och kostnader inom uppdragsutbildning (kod GU i Raindance) ska bokföras och hanteras enligt samma principer som övrig redovisning inom LiU. Det innebär bland annat att faktiska kostnader ska bokföras på aktivitetsnummer avsedd för respektive uppdragsutbildning.

Fakturering ska ske direkt efter avslutad utbildning, om inget annat har avtalats med Uppdragsutbildningsenheten. Intäkterna bokförs som övrig avgiftsintäkt på konto 34810 i samband med internfakturering till Uppdragsutbildningsenheten.

När avtalstiden har gått ut och alla kostnader och intäkter är bokförda ska aktiviteten i Raindance avslutas. (När omföring av ingående balans sedan sker nästföljande år, öppnas aktiviteten tillfälligt igen.)

Krav på full kostnadstäckning

Uppdragsutbildning regleras av Förordningen om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (SFS 2002:760) (inte av Högskoleförordningen). Den fastställer att ett lärosäte ska bedriva uppdragsutbildning med full kostnadstäckning.

Eventuella överskott från uppdragsutbildning får inte användas till någon annan verksamhet vid ett lärosäte än uppdragsutbildningsverksamhet.

Kravet på full kostnadstäckning innebär att LiU ska undvika över- eller underskott i uppdragsutbildningsverksamheten. Bådadera kan emellertid uppstå. I rapporten "Att ta betalt med 4§ avgiftsförordningen" ¹ diskuterar Ekonomistyrningsverket

---

¹ ESV 2015:45, sid 21

<https://www.esv.se/contentassets/17d2ea9aefe7469c8fbe2726c280a4e5/2015-45-atta-betalt-med-4-paragraf-avgiftsförordningen.pdf>

(ESV) kravet på full kostnadstäckning. ESV skriver: "Eftersom avgifter av praktiska skäl ofta baseras på någon form av genomsnittligt beräknad kostnad eller volym är det dock normalt att intäkterna avviker från självkostnaden. Om intäkterna från en annan kurs i stället visar sig understiga självkostnaden så jämnar det ju ut sig".

Användning av eventuella överskott

Enligt LiU:s interna handledning samt i enlighet med rådgivning hos ESV ska resurser förbrukas inom det område där de uppstår.

I rapporten "Sätt rätt pris"² skriver ESV: "Den interna indelningen av den avgiftsbelagda verksamheten i avgiftsområden bör självklart vara ändamålsenlig. I en situation där det är viktigt att kunna redovisa resultat per kundgrupp kan en kundorienterad indelning vara motiverad. Om varorna eller tjänsterna är av mycket skilda slag bör ni dela in verksamheten i olika avgiftsområden, medan likartade varor eller tjänster som bara efterfrågas av en enda kundkategori kan utgöra ett och samma avgiftsområde. Också vid skillnader i innehåll eller kostnader kan det vara motiverat att kunna särskilja intäkter och kostnader för de olika produkterna eller tjänsterna. Slutligen är det dock förutsättningarna i det enskilda fallet som styr hur ni gör indelningen".

1.2 Strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning vid LiU

LiU vill bidra till det livslånga lärandet, bland annat genom att erbjuda uppdragsutbildning. År 2017 fattade LiU därför ett beslut om en strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning vid LiU (LiU-2017-0227). Strategin innefattar en ny organisation för uppdragsutbildning vid LiU. I den ska en universitetsgemensam funktion, Uppdragsutbildningsenheten (också kallad LiU Uppdragsutbildning), fungera som ett stöd och en strategisk drivkraft i arbetet med uppdragsutbildning vid LiU.

I Uppdragsutbildningsenhetens uppdrag ligger bland annat att:

- vara en aktör som ska ha resurser att hantera den osäkerhet som kan finnas i uppdragsutbildningsverksamheten. Ett exempel på sådan osäkerhet eller risk kan vara att en utbildning av olika anledningar kan komma att ge mindre intäkter än planerat (exempelvis på grund av färre deltagare), ett annat att det arbete som läggs ner på att planera en utbildning står utan finansiering om en offert eller ett anbud inte accepteras.

---

²² ESV 2014:52, sid 62

<https://www.esv.se/contentassets/5839bb1e01e34e15b48dc1c2b96c2949/2014-52-handledning-satt-ratt-pris.pdf>:

- bära eventuella underskott inom uppdragsutbildningen
- kunna stötta utvecklandet av utbildningar som kan bedömas ha en stor efterfrågan.

Enheten förväntas alltså hantera risker och bidra till utveckling. Ansvarig institution och fakultet ska, enligt det beslut som fattades 2017, alltid ha full kostnadstäckning och få ersättning för sitt arbete. Det "riskkapital" som kan användas för att enheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag ska skapas på två sätt: dels genom en kalkyl för full kostnadstäckning som i rimlig utsträckning tar höjd för oförutsedda händelser, dels genom det överskott i uppdragsutbildningsverksamheten som eventuellt kan uppstå.

När en uppdragsutbildning projekteras görs en preliminär kalkyl för full kostnadstäckning. I dagsläget hamnar eventuella över- och underskott som sedan kan uppstå ofta inte, så som det var tänkt, hos Uppdragsutbildningsenheten. Konsekvensen blir att den organisation och det arbetssätt som avsågs i beslutet om en strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning vid LiU (LiU-2017-0227) inte fungerar till fullo.

Beslutet om en strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning (LiU-2017-0227) reglerar inte hur över- och underskott inom uppdragsutbildningen vid LiU ska hanteras inom ramen för den nya organisation som inrättades i januari 2018. I dessa riktlinjer fastställs hur över- och underskott inom uppdragsutbildningen vid LiU ska hanteras.

2 Riktlinjer för omföring av över- och underskott

För över- och underskott inom uppdragsutbildning vid LiU gäller följande:

- balanserad kapitalförändring för avslutade projekt, det vill säga tidigare års över- och underskott inom uppdragsutbildning som redovisas i balansräkningen för institution eller fakultet, ska årligen ska omföras till Uppdragsutbildningsenheten;
- omföring ska göras snarast efter den bokföring av ingående balanser som sker i början av varje nytt bokföringsår;
- omföringen görs av Planerings- och ekonomiavdelningen, efter dialog mellan Uppdragsutbildningsenheten och ansvarig institution/fakultet.
- Eventuella över- eller underskott ska i första hand förbrukas och hanteras inom det område där de uppstår (se ovan). För uppdragsutbildning vid LiU menas med "område" i detta sammanhang i första hand utbildning med

samma uppdragsgivare och i andra hand (om efterfrågan inte finns hos densamma) samma samhällssektor (till exempel Utbildning - dvs skola, vuxenutbildning och folkhögskola - eller Vård och omsorg).

Över- respektive underskott från uppdragsutbildning bokförs på projekt i ekonomisystemet som "tillhör" ett visst område. Om det till exempel uppstår överskott inom utbildningar som finansieras av Skolverket eller annan uppdragsgivare inom utbildningsområdet, kommer dessa medel att i första hand kunna förbrukas för uppdragsutbildningsverksamhet inom samma område. Om det istället uppstår överskott inom utbildningar som finansieras av Region Östergötland eller annan uppdragsgivare inom vård- och omsorgsområdet, kommer dessa medel att i första hand kunna förbrukas inom det området. Att över- och underskott på detta sätt bokförs på projekt inom olika områden i ekonomisystemet kan också ses som ett verktyg för att följa upp och utvärdera uppdragsutbildningen vid LiU.